

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1894. Första Kammaren. N:o 2.

Torsdagen den 18 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 10,30 f. m.

Herr *Widmark*, anmälde, att han infunnit sig vid riksdagen.

Herr talmannen och kammarens ledamöter afgingo kl. 10,55 f. m. till storkyrkan, der riksdagspredikan hölls af kyrkoherden i Klara församling *K. E. A. Strandell*. Efter gudstjenstens slut begaf kammaren sig till rikssalen, der äfven Andra Kammaren infann sig.

Sedan herr statsrådet och chefen för civildepartementet *Groll* uppläst Kongl. Maj:ts nådiga förordnande för hans excellens herr statsministern *Boström* att å Hans Maj:t Konungens höga vägnar vid detta sammanträde föra ordet, yttrade hans excellens herr statsministern, att Hans Maj:t Konungen, hvilkens helsa icke tillåtit Honom att infinna Sig å rikssalen, uppdragit åt herr statsministern att uppläsa trontalet. Efter det nämnda tal, som finnes infördt i protokollsbihanget, blifvit framsagdt, uppläste herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet *Ostergren* Kongl. Maj:ts berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Herr talmannen framträdde derpå och yttrade: Med upprigtigt beklagande att ett tillfälligt illamående hindrat Hans Maj:t Konungen att i dag personligen öppna riksdagen och med liflig önskan att Hans Maj:t snart måtte blifva fullkomligt återstald till helsan, fram-bär jag å Första Kammarens vägnar inför tronen uttrycken af kammarens undersåtliga vördnad.

Sedan Andra Kammarens talman derefter inför tronen framfört denna kammarens undersåtliga vördnad, fingo talmännen hvardera mottaga ett exemplar af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof, hvarefter ceremonien å rikssalen avslutades och Första Kammaren enligt beslut, fattadt före aftågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12,30 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.

Fredagen den 19 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 1 e. m.

Grefve *Snoilsky* samt herrar *Almqvist*, *Ölander* och *Wennerberg* anmälde, att de inställt sig vid riksdagen.

Företogs val af fyra ledamöter för att jemte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjening; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr	Anderson, F. A.	med 50 röster	
»	Samzelius	» 50	»
grefve	Sparre	» 50	»
herr	Åkerman	» 50	» .

Företogs val af tre ledamöter för att deltaga i talmansöfverläggningarna; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr	Caspersson	med 74 röster	
»	Reuterswärd	» 74	»
»	Wennerberg	» 73	» .

Företogs val af två ledamöter att hafva inseende öfver Riksdagens kansli; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr	Anderson, F. A.	med 61 röster	
»	Berg, Gustaf	» 61	» .

Föredrogs och bordlades Kongl. Maj:ts under gårdagen på rikssalen öfverlemnade nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof.

Föredrogs och lades till handlingarna Kongl. Maj:ts nästlidne dag på rikssalen upplästa berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Riksdagens år 1893 församlade revisorers berättelse angående riksbanken.

Föredrogs och hänvisades till lagutskottet justitieombudsmannens vid innevarande riksdag afgifna embetsberättelse.

Friherre von Kræmer erhöll på begäran ordet och yttrade:
Med anledning af de till nästkommande tisdag utsatta utskottsvalen får jag till kammarens protokoll anföra en vördsam anhållan att denna riksdag icke till någon plats i utskott ifrågakomma.

Justerades fem protokollsutdrag för detta sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 1,36 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.

Lördagen 20 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Herr *Billing* anmälde, att han infunnit sig vid riksdagen.

Upplästes följande till kammaren inkomna handling:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet den 20 januari 1894.

Förutvarande statsrådet, bruksegaren m. m. *Carl Fredrik Wærn* hade aflemnadt fullmakt, utvisande att han vid riksdagsmannaval, som af stadsfullmäktige i Göteborg blifvit den 28 september 1893 för-

rättadt, blifvit utsedd till ledamot af Riksdagens Första Kammare för en tid af nio år från nämnde dag; och sedan berörda fullmakt funnits vara i föreskrifven form utfärdad samt vidare granskats af vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, utan att desse mot fullmakten framställt någon anmärkning, beslöts, att protokoll öfver hvad sålunda förekommit skulle meddelas Första Kammaren, hvarjemte fullmakten skulle till kammaren öfverlemnas för att hållas Wærn tillhanda.

In fidem

Albert Petersson.

På gjord proposition lades det upplästa protokollet till handlingarna.

Tillkännagafs, att herr talmannen och de ledamöter, som fått i uppdrag att jemte honom tillsätta kammarens kansli och vaktbetjening, ansett nödigt, att i kansliet anställes 2 förste notariier, 11 notariier med skyldighet att vara underkastade den förändring i tjenstgöring, som kunde föranledas deraf, att sekreteraren egde till sitt biträde vid förandet och uppsättandet af kammarens protokoll använda en af notarierna, vidare 1 förste kanslist, 1 registrator, 6 kanslister, 1 förste vaktmästare och 8 vaktmästare, samt, under förutsättning att detta godkändes af kammaren, antagit såsom *förste notariier*: kanslisekreterarne friherre C. J. A. J. Alströmer och C. D. R. von Schulzenheim; *notariier*: kammarherren F. A. G. Berencreutz, vice häradshöfdingen J. F. Hammarberg, amanuensen i kongl. landförsvarsdepartementet friherre O. T. Hermelin, protokollssekreteraren C. A. T. Bergendahl, amanuensen i kongl. arméförvaltningen A. Göransson, vice häradshöfdingen C. G. Barthelson, postexpeditören L. Kræpelin, vice häradshöfdingarne A. T. Hagman, H. Rydin och A. Hafström samt t. f. amanuensen i kongl. arméförvaltningen G. Aman-Nilsson; *förste kanslist*: vice häradshöfdingen H. W. Hedenstierna; *registrator*: fortifikationskassören H. F. W. Geete; *kanslister*: sekreteraren hos ståthållareembetet å Stockholms slott K. Radhe, amanuensen i kongl. domänstyrelsen H. J. Modigh, e. o. hofrättsnotarierna G. Tägtström och A. Cederborg, vice häradshöfdingen J. G. Ewerlöf och litteratören E. Fahlstedt; *förste vaktmästare*: E. Ehrnström; *vaktmästare*: F. W. Malmberg, E. Pira, G. A. Söderqvist, O. A. Pettersson, C. A. Andersson, J. E. Sjöberg, J. A. Lundqvist och C. A. Lindqvist.

På gjord proposition lemnade kammaren det ifrågasatta godkännandet.

Grefve Hamilton erhöU på begäran ordet och yttrade:

Friherre Barnekow har anmodat mig att hos kammaren framställa en vördsam anhållan om permission för honom under loppet af tre veckor, räknadt från och med i dag, för vårdande af enskilda angelägenheter.

Kammaren beviljade på gjord proposition friherre Barnekow den sålunda begärda ledigheten.

Kammaren åtskildes kl. 2,06 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.

Tisdagen den 23 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 10 f. m.

Grefve *Spens* samt herrar *Lothigius* och *Roman* anmälde, att de inställt sig vid riksdagen.

Företogs val af tio ledamöter i konstitutionsutskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr	<i>von Strokirch</i>	med 119 röster
»	<i>Bergius</i>	» 118 »
»	<i>Behm</i>	» 117 »
»	<i>Berg, Gustaf</i>	» 117 »
friherre	<i>Wrangel von Brehmer</i>	» 117 »
herr	<i>Alin</i>	» 116 »
»	<i>Helander</i>	» 116 »
»	<i>Samzelius</i>	» 115 »
»	<i>Nyström, Carl</i>	» 112 »
»	<i>Unger</i>	» 87 »

Företogs val af tolf ledamöter i statsutskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr	<i>Casparsson</i>	med 125 röster
»	<i>Lundeberg</i>	» 125 »
grefve	<i>Sparre</i>	» 125 »
herr	<i>Bohnstedt</i>	» 124 »
friherre	<i>von Otter</i>	» 124 »
herr	<i>Tornerhjelm</i>	» 124 »
»	<i>Billing</i>	» 123 »
»	<i>Tamm, H. P. P.</i>	» 123 »
»	<i>Boström, Filip</i>	» 122 »
»	<i>Fränckel</i>	» 109 »
»	<i>Björnstjerna</i>	» 85 »
»	<i>von Hedenberg</i>	» 83 »

Företogs val af tio ledamöter i bevillningsutskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

grefve	<i>Klingspor, Philip</i>	med 122 röster
herr	<i>Nisser, Martin Samuel</i>	» 122 »
»	<i>Stephens</i>	» 122 »
»	<i>Almström</i>	» 121 »
»	<i>Cavalli</i>	» 121 »
»	<i>Philipson</i>	» 117 »
»	<i>af Burén</i>	» 116 »
»	<i>Rudebeck</i>	» 91 »
»	<i>Weinberg</i>	» 91 »
»	<i>Berg, Lars</i>	» 89 »

Företogs val af åtta ledamöter i bankoutskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr	<i>Ericsson</i>	med 112 röster
»	<i>Moberg</i>	» 112 »
»	<i>Sandberg</i>	» 112 »
»	<i>Sanne</i>	» 112 »
grefve	<i>Spens</i>	» 112 »
herr	<i>Cederberg</i>	» 111 »
»	<i>Lithander</i>	» 111 »
»	<i>Falk</i>	» 85 »

Företogs val af åtta ledamöter i lagutskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr	<i>Fröberg</i>	med 107 röster
»	<i>Hasselrot</i>	» 107 »

herr	<i>Lundström</i>	med	107	röster
»	<i>Pehrsson</i>	»	107	»
»	<i>Ölander</i>	»	107	»
»	<i>Annerstedt</i>	»	106	»
»	<i>Larsson, Liss Olof</i>	»	106	»
»	<i>Lundin</i>	»	82	»

Företogs val af åtta suppleanter i konstitutionsutskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr	<i>Blomberg</i>	med	102	röster
friherre	<i>Leijonhufvud</i>	»	100	»
herr	<i>Säve</i>	»	97	»
»	<i>Andersson, Gustaf</i>	»	82	»
»	<i>Almgren, Fredrik</i>	»	75	»
»	<i>Torelius</i>	»	73	»
»	<i>Fehrman</i>	»	71	»
»	<i>Benedicks</i>	»	66	»

Företogs val af nio suppleanter i statsutskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

friherre	<i>Klingspor, Carl</i>	med	108	röster
herr	<i>Kerfstedt</i>	»	107	»
»	<i>Wijk</i>	»	106	»
friherre	<i>Gripenstedt</i>	»	103	»
herr	<i>Pettersson, F. E.</i>	»	99	»
»	<i>Törneblad</i>	»	95	»
»	<i>Brehmer</i>	»	76	»
»	<i>Fosser</i>	»	76	»
grefve	<i>Piper</i>	»	72	»

sedan ordningen mellan dem, som erhållit lika antal röster, blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af åtta suppleanter i bevillningsutskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr	<i>Söderberg</i>	med	92	röster
»	<i>Wingqvist</i>	»	90	»
»	<i>Jeansson</i>	»	89	»
friherre	<i>Alströmer</i>	»	87	»
herr	<i>Almqvist</i>	»	86	»
»	<i>Tamm, P. G.</i>	»	86	»

grefve <i>Wachtmeister</i>	med	86 röster
» <i>Röhss</i>	»	85 »

sedan ordningen mellan dem, som erhållit lika antal röster, blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af sex suppleanter i bankoutskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

grefve <i>Lewenhaupt</i>	med	87 röster
herr <i>Ekdahl</i>	»	86 »
» <i>Wallin</i>	»	86 »
» <i>Stridsberg</i>	»	83 »
» <i>Almgren, Oscar</i>	»	73 »
grefve <i>Hamilton</i>	»	71 »

sedan ordningen mellan dem, som erhållit lika antal röster, blifvit genom lottning bestämd.

Företogs val af åtta suppleanter i lagutskottet; och befunnos, efter valförrättningens slut, dertill hafva blifvit utsedde:

herr <i>Pettersson, Carl F.</i>	med	79 röster
» <i>von Stapelmohr</i>	»	77 »
» <i>Nilsson</i>	»	76 »
» <i>Sjölund</i>	»	75 »
» <i>Håkansson</i>	»	70 »
» <i>Boström, N. J.</i>	»	65 »
» <i>von Möller</i>	»	53 »
» <i>Trägårdh</i>	»	53 »

sedan ordningen mellan de två sistnämnda blifvit genom lottning bestämd.

Afgåfvos följande motioner:

- n:o 1, af herr *Pettersson, Carl*, om utarbetande af förslag till ändrade bestämmelser i fråga om boställshafvares andel i boställes behållna skogsafkastning;
- n:o 2, af densamme m. fl. angående tillägg till § 10 mom. 1 i reglementet för småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt den 22 juni 1892;
- n:o 3, af friherre *Alströmer*, med förslag till ändrad lydelse af §§ 51 och 54 i förordningen angående beviljning af fast egendom samt af inkomst den 3 juni 1892; och
- n:o 4, af herr *Lithander*, om framläggande af förslag till ändrad lagstiftning angående riksbanken och de önskilda sedelutgifvande bankerna.

Dessa motioner blefvo hvar för sig på begäran bordlagda.

Herr Reuterswård erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Som det är kammaren väl bekant, att två af kammarens högt ärade ledamöter och af de äldre bland oss, f. d. landshöfdingen grefve Gustaf Lagerbjelke och riksmarskalken friherre Gillis Bildt, äro sedan en längre tid bundna vid sjuksängen, vågar jag vördsamt hemställa, att kammaren ville förena sig med mig i den önskan, att vår högt ärade talman ville å kammarens vägnar dagligen, så länge dessa af mig nämnda herrars sjukdom varar, göra sig underrättad om deras helsotillstånd.

Denna hemställan bifölls.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades herr *Svedelius* till och med den 5 nästkommande februari, herr *Pettersson, Carl*, under fjorton dagar från denna dag, samt herr *Trägårdh* under fjorton dagar från den 24 innevarande månad.

Anmäldes och bordlades Riksdagens kanslideputerades memorial n:o 1, angående antagande af tjänstemän i Riksdagens kansli.

Justerades fem protokollsutdrag för detta sammanträde.

Kammaren åtskildes kl. 2,42 e. m.

In fidem
A. von Krusenstjerna.
